

JAK I GDZIE SZUKAĆ ODPOWIEDZI NA PYTANIA BIBILIJNE? [wersja robocza]

1. Pozycje fundamentale

Bible Works 8. Software for Biblical Exegesis and Research, 2009 [= BW 8].

<http://www.orygenesorg.blogspot.com/>

<http://biblos.com/>

<http://www.e-sword.net/>

2. Pytania o tekst

a) oryginalny

K. Elliger - W. Rudolph, *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, Stuttgart 1967-1977.

E. & E. Nestle - B. & K. Aland et al. (red.), *Novum Testamentum Graece*, Stuttgart²⁷1993.

F. Field, *Origenis hexaplorum*, Oxonii 1875.

B. Walton, *Biblia Sacra Polyglotta. Tomus tertius*, Edinburgh 1655.

b) polski

b) *Biblia Tysiąclecia*, Poznań⁵2005 (red. A. Jankowski).

Biblia Poznańska, Poznań⁴2004 (red. M. Peter - M. Wolniewicz)

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, (opr. Zespół Biblistów Polskich z inicjatywy Stow. św. Pawła), Częstochowa 2009.

c) różne

<http://biblia.apologetyka.com/search/>

<http://www.biblia.info.pl/biblia.php>

<http://www.otgateway.com/> (ST)

<http://www.ntgateway.com/> (NT)

<http://www.mechon-mamre.org/p/pt/pt0.htm> (również mp3)

d) problemy związane z tekstem

- w notach wydań krytycznych albo w komentarzach naukowych

3. Pytania o bibliografię

Elenchus bibliographicus biblicus, Roma 1920-1984

Elenchus of Biblica, Roma 1985-

Old Testament Abstracts, Washington 1978-

New Testament Abstracts, Cambridge 1956-

<http://www.ixtheo.de/cgi-bin/ixtheo/maske.pl?db=ixtheo>

<http://www.uibk.ac.at/bildi/bildi/search/index.html.en> (Bildi)

<http://biblio.ebaif.info/> (EBAF)

http://librivision.biblico.it/LVPIBbin/LibriVision/lv_scan_form.html?

lv_action=LV_Search_Form&SESSION_ID=1267074036_1025202362&CGI_DIRECTORY=http://librivision.biblico.it/LVPIBbin/&HTML_SEARCH_TYPE=SIMPLE&DB_ID=1 (PIB)

<http://www.biblioteka.umk.pl>

P. Ostański, *Bibliografia biblistyki polskiej 1945-1999*, t. I-II, Poznań 2002.

J. A. Fitzmyer, *An Introductory Bibliography for the Study of Scripture*,³Roma 1990.

S. Bazyliński, *A Guide to Biblical Research. Introductory Notes*, Roma 2006

4. Pytania o zagadnienia wstępne

W. J. Harrington, *Klucz do Biblii*, Warszawa,⁵2000.

J. Kodell, *Klucz do Pisma Świętego. Katolicki podręcznik do studiowania Pisma Świętego*, Kraków 2003.

J. Szлага (red.), *Wstęp ogólny do Pisma Świętego*, Poznań 1986.

M. Peter, *Wykłady Pisma Świętego Starego Testamentu*, Poznań 1959.

S. Lach (red.), *Wstęp do Starego Testamentu*, Poznań 1973.

M. Peter, *W kregu Starego Przymierza. Wprowadzenie do dziejów i teologii Starego Testamentu*, Poznań 1975.

L. Stachowiak (red.), *Wstęp do Starego Testamentu*, Poznań 1990.

B. Polok, *Wprowadzenie do ksiąg Starego Testamentu*, Opole 1999.

H. Langkammer, *Wprowadzenie do ksiąg Nowego Testamentu*, Wrocław 1979.

R. Rubinkiewicz, *Wstęp do Nowego Testamentu*, Poznań 1996.

E. Szymanek, *Wykład Pisma Świętego Nowego Testamentu*, Poznań 1990.

T. Jelonek, *Wprowadzenie do Nowego Testamentu*, Kraków 2008.

G. Rinaldi - P. De Benedetti, *Introduzione al Nuovo Testamento*, Brescia 1971.

H. Cazelles, *Introduction à la Bible*, Paris 1973.

J. A. Soggini, *Introduzione all'Antico Testamento*, Brescia⁴1987.

E. Zenger, *Einleitung in das Alte Testament*, Stuttgart⁵2004.

T. Longman III - R.B. Dillard, *An Introduction to the Old Testament*, Nottingham²2007.

A. Rofé, *Introduction to the Literature of the Hebrew Bible*, Jerusalem 2009.

5. Pytania o archeologię

L. W. Stefaniak (red.), *Archeologia Palestyny*, Poznań 1973.

S. Gądecki, *Archeologia biblijna*, t. I-II, Gniezno 1994.

A. Negev, *Encyklopedia archeologiczna Ziemi Świętej*, [wyd. De Capo] 2002.

E. Stern (red.), *The New Encyklopedia of Archeological Excavations in the Holy Land*, Tom I-V, Jerusalem 1993-2008.

6. Pytania geograficzne

Mały atlas biblijny, Lublin 1990 [kons. nauk. J. Kudasiewicz].

J. B. Pritchard, *Wielki Atlas Biblijny*, Warszawa 1994.

Mały atlas biblijny, Warszawa 2001 [kons. nauk. W. Chrostowski].

A.F.Rainey - R. S. Notley, *The Sacred Bridge. Carta's Atlas of the Biblical World*, Jerusalem 2006.

Y. Aharoni et al., *The Carta Bible Atlas*, Jerusalem ⁴2002.

7. Pytania o historię

M. Peter, *Dzieje Izraela*, Poznań 1966.

M. Grant, *Dawne dzieje Izraela*, Warszawa 1991.

J. Bright, *Historia Izraela*, Warszawa 1994.

C. Schedl, *Historia Starego Testamentu*, T. I-V, Tuchów 1995.

M. Bednarz, *Historia zbawienia*, Tarnów 2000.

H. Daniel-Rops, *Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa*, Warszawa ²2001.

E. Schürer, *A History of the Jewish People in the Time of Jesus Christ (175 B.C. - A.D. 135)*, Edinburgh 1987.

[I wyd. 1885: *Geschichte des jüdischen Volkes im Zeitalter Jesu Christi*]

8. Pytania encyklopédyczne

E. Dąbrowski (red.), *Podręczna encyklopedia biblijna*, t. 1-2, Poznań 1959.

A. Grabner-Haider (red.), *Praktyczny słownik biblijny*, Warszawa 1994.

P. J. Achtemeier (red.), *Encyklopedia biblijna*, Warszawa ³2004.

9. Pytania teologiczne

X-L.Defour (red.), *Słownik teologii biblijnej*, wyd. 3, Poznań 1990.

G. Kittel (red.), *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Stuttgart 1933-1979

J. Botterweck - H. Ringgren (red.), *Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament*, Stuttgart 1970-

10. Pytania o „słówka” (konkordancje, słowniki, teksty interlinearne)

J. Flis, *Konkordancja biblijna*, Warszawa 1996. [do tekstu BT]

Z. Abramowiczówna (red.), *Słownik grecko-polski*, t. I-IV, Warszawa 1958-1965.

L. Koehler - W. Baumgartner - J.J. Stamm, *Wielki słownik hebrajsko-polski i aramejsko-polski*, Warszawa 2008.

R. Popowski, *Wielki Słownik grecko-polski Nowego Testamentu*, Warszawa ⁴2006.

P. Briks, *Podręczny słownik hebrajsko-polski i aramejsko-polski Starego Testamentu*, Warszawa ²2000.

R. Popowski - M. Wojciechowski, *Grecko-polski Nowy Testament. Wydanie interlinearne z kodami gramatycznymi*, Warszawa ⁶2006.

A. Kuśmirek, *Hebrajsko-polski Stary Testament. Pięcioksiąg. Przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz indeksem rdzeni*, Warszawa 2009.

A. Kuśmirek, *Hebrajsko - polski Stary Testament. Prorocy. Przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją i indeksem słów hebrajskich*, warszawa 2008.

M. Wojciechowski, *Ksiegi greckie. Grecko-polski Stary Testament przekład interlinearny z kodami gramatycznymi i indeksem form podstawowych*, Warszawa 2009.

F.W. Danker (red.), *A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature. Based on Walter Bauer's Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*, Chicago - London ⁶2000.

F. Brown - S.R. Driver - C.A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament*, Oxford 1952.

L. Koehler - W. Baumgartner, *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament. Study Edition*, Leiden - Boston - Köln 2001.

D. J. A. Clines (red.), *The Dictionary of Classical Hebrew*, Sheffield 1993-

11. Pytanie o „wszystko” (Komentarze)

a) ogólne

R. E. Brown et al. (red.), *Katolicki Komentarz Biblijny*, Warszawa 2001.

J. H. Walton et al. (red.), *Komentarz historyczno-kultowy do Biblii hebrajskiej*, Warszawa 2005.

G. Ravasi, *Biblia dla każdego*, Kielce 1995- [tekst z BT⁵].

L. Stachowiak - A. Jankowski - K. Romaniuk, *Komentarz praktyczny do Nowego Testamentu*. Tom I-II, Poznań - Kraków ²1999.

C. S. Keener, *Komentarz historyczno-kulturowy do Nowego Testamentu*, Warszawa 2000.

b) serie

S. Łach - L. Stachowiak (red.), *Pismo Święte Starego Testamentu*, Lublin 1962-

E. Dąbrowski - F. Gryglewicz (red.), *Pismo Święte Nowego Testamentu*, Lublin 1958-1979.

A. Paciorek et al. (red.), *Nowy komentarz biblijny*, Częstochowa 2005-

L. Stachowiak - J. Kudasiewicz (red.), *Biblia lubelska*, Lublin 1991-

Anchor Bible Commentary [od 2007 Anchor Yale Bible Series]

Word Biblical Commentary

Herders Theologischer Kommentar zum Alten Testament / Herders Theologischer Kommentar zum Neuen Testament

c) tradycja judaistyczna

Artscroll Tanach Series (wyd. Mesorah Publications)

Mikraot Gedoloth (wyd. Judaica Press)

d) tradycja chrześcijańska

Ancient Christian Commentary on Scripture